

Umhverfisstofnun,
Svava Pétursdóttir
108 REYKJAVÍK

Garðabær, 29. september 2016
2016090019/42-8
TB
jgo/tb

Leyfi til að reisa hótél á lóðinni við Flatskalla í landi Grímsstaða í Mývatnssveit, umsögn

Vísað er til bréfs frá Umhverfisstofnun dags. 20. september sl., þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um umsókn Kaupgarða ehf. um leyfi til að reisa hótél á lóðinni við Flatskalla í landi Grímsstaða í samræmi við samþykkt deiliskipulag.

Náttúrufræðistofnun hefur ekki fengið framangreint erindi áður til umsagnar þ.e. sjálfa deiliskipulagstillöguna. Nú liggur fyrir samþykkt deiliskipulag skv. þeim gögnum sem fylgja framangreindu erindi en jafnframt kemur fram að Umhverfisstofnun samþykkti ekki deiliskipulagið fyrir sitt leiti og gerði alvarlegar athugasemdir við stækkun hótelsins, miðað við upphaflegu tillögu, sjá umsögn Umhverfisstofnunar um deiliskipulagið dags. 15. október 2015. Umhverfisstofnun lítur svo á að þar sem stofnunin samþykkti ekki deiliskipulagið þá þurfi leyfi stofnunarinnar fyrir framkvæmdum sbr. 2. ml. 2. mgr. 3. gr. laga nr. 97/2004. Umhverfisstofnun bendir einnig á að tilkynna hefði átt hótélbygginguna til Skipulagsstofnunar skv. lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000, sjá viðauka við lög. Náttúrufræðistofnun tekur undir þessi sjónarmið Umhverfisstofnunar. Hafi deiliskipulagið ekki verið tilkynnt til Skipulagsstofnunar þá hlýtur að eiga að gera það að mati Náttúrufræðistofnunar.

Deiliskipulagið er að hluta innan verndarsvæðis Mývatns og Laxár en einnig alfarið innan Ramsarsvæðisins og jafnframt innan vatnsverndarsvæðis Mývatns og Laxár. Framkvæmdir við hótelið og rekstur þess mun án vafa hafa bein og óbein áhrif á verndarsvæðið og þar með Ramsarsvæðið. Helstu beinu áhrifin felast annars vegar í hugsanlegri mengun vegna frárennslis og miklum áhrifum á landslag en einnig jarðmyndanir. Óbeinu áhrifin felast einna helst í auknum ferðamannstraumi þ.e. að fleiri ferðamenn geta dvalið lengur við Mývatn en áður og því aukið álag á svæðið.

Óþarfi er að rekja hér það slæma ástand sem hefur verið í Mývatni og lífríki þess sem líklega má rekja til breytinga á styrk næringarefna í vatninu. Ef hótél verður reist þarf að krefjast þess að það verði engin aukning á næringarefnastyrk í Mývatni. Þegar um er að ræða svæði eins og Mývatn er ekki ásættanlegt að einn rekstraraðili telji sig halda magni tiltekinna efna í frárennsli innan viðmiðunarmarka sbr. reglugerðir. Þ.e. þó efnastyrkur ákveðinna efna í frárennsli eins hótels sé talinn verða innan viðmiðunarmarka þá má vera ljóst að það er ekki

nóg ef heildarmagn efna eykst sífellt. Þegar hreinsun á frárennsli er ákveðin þarf því að miða við burðargetu Mývatns en ekki þarfir einstakra fyrirtækja. Uppi eru hugmyndir um fleiri ný hótél eða stækkanir hótela við Mývatn. Engar rannsóknir eru fyrir hendi sem sýna með óyggjandi hætti hversu mikið viðtakinn Mývatn og lífríki þess getur borið. Ljóst er að móta þarf skýra stefnu um m.a. byggingu hótela m.t.t. landslagsmála, mengunar og ágangs ferðamanna, stefnu sem ekki gengur á náttúruverðmæti Mývatns.

Við gerð þessarar umsagnar, þann 27. september, var stofnunin upplýst um að framkvæmdir við framangreint hótél væru hafnar fyrir löngu þrátt fyrir að leyfi Umhverfisstofnunar lægi ekki fyrir. Náttúrufræðistofnun sér því ekki tilgang í að nota tíma nú í umsögn, umfram það sem þegar hefur komið fram, þar sem málið virðist komið í farveg sem er ekki í samræmi við lög og reglur í landinu. Náttúrufræðistofnun tekur undir sjónarmið Umhverfisstofnunar sem fram koma í framangreindri umsögn hennar um að hótelið geti haft neikvæð áhrif á landslag og aukið mengun.

Með tilvísun í að framkvæmdir við framangreint hótél virðast hafnar án tilskilinna leyfa og að framkvæmdin hafi ekki verið tilkynnt til Skipulagsstofnunar sbr. lög nr. 106/2000 gerir Náttúrufræðistofnun ráð fyrir að Umhverfisstofnun og Skipulagsstofnun grípi til viðeigandi ráðstafana í samræmi við hlutverk stofnananna skv. lögum og málið í heild fari í réttan og eðlilegan farveg; sbr. einnig 2. mgr. 68. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd. Afrit af þessu bréfi verður sent til umhverfis- og auðlindaráðuneytisins, Skipulagsstofnunar og sveitarstjórnar Skútustaðahrepps.

Virðingarfyllt

Jón Gunnar Ottósson
forstjóri

Trausti Baldursson

Afrit: Sigrún Magnúsdóttir umhverfis- og auðlindaráðherra, Skipulagsstofnun, sveitarstjórn Skútustaðahrepps

